

TASAVVUF EHLİNİN SÖZ VE ESERLERİNDE ZİKREDİLEN DELİLLER – 2

TEVBE SURESİ AYET: 119

“Ey İman edenler, Allah’a karşı gelmekten sakının ve sadıklarla beraber olun.”

Tarikat ehli, bu ayeti kerimeyle tasavvufun ve rabitanın islamdaki yerini isbat etmişlerdir.

İlk delilimizde, Allaha ulaşmakta vesile arama emrinin umumu altına, Allahın rızasına götüren her şeyin girdiği ve bununla da tasavvufun, Allaha yakınlık için lazım olduğu hasıl olmuştu. Şimdi yazdığımız ayeti kerime ile de, sadıkların yolu olan zühd ve takva, zikir ve tefekkürün de islamda büyük bir yeri olduğu, bunun da gerçek manada ancak Salihlerle her an birlikte olmakla hasıl olduğu anlaşılacaktır...İnşaallahu teala.

DÜRRÜ-L MENSUR 7/581

“**Sadıklarla beraber olun..**” Muhammed s.a.v ve ashabıyla ile beraber. İbni Cerir, Said ibni Cübeyr’in şu ayet hakkında şöyle değini tahriç etti: Ebu Bekirle ve Ömerle birlikte olun(r.anhuma)

KEŞF VE BEYAN – TEFSİRİ SA’Lİ 5/109

Ali bin Ebi Talib ve arkadaşlarıyla birlikte olun.

Cabir’den, oda Ebi Cafer’den rivayetle şöyle dedi: Âli Muhammed s.a.v ile birlikte olun.

İbni Abbas’tan rivayette: Niyetleri sadık olanlarla, kalbleri ve amelleri istikamet üzere olanlarla, Resulullah s.a.v ile birlikte Tebuk savaşına gidenlerle, ihlas ve niyetle birlikte olun.

Katade: Niyette sıdktır. Veya gece gündüz, gizli aşikar sadakat üzere olun.

İBNİ KESİR TEFSİRİ 4/234

Dahhak derki: Ebu Bekir, Ömer ve arkadaşlarıyla beraber olun.

Haseni Basri derki: Sadıklarla beraber olmayı istersen, dünya hakkında züh üzere olmaya yapış.

Tefsiri ibni Ebi Zemin 1/265

Allahu teala bu ayet ile, Medineye hicret etmeyenlere hitab etikti onlar da hicret etsinler.

BEYZAVİ TEFSİRİ 1/ 178

“**Sadıklarla beraber olun.**” İmanlarında ve ahitlerinde. Veya Allahın dininde, niyet söz ve amel bakımından beraber olun. Tevbelerinde ve inabelerinde –yönelmelerinde- sadık olanlarla beraber olun. Bu takdirde murad, savaştan geri kalan üç kişi ve benzerleri olur.

SİRACI MÜNİR TEFSİRİ 1/519

Yazar Rehnüma

Pazartesi, 08 Mart 2010 11:54 - Son Güncelleme Perşembe, 11 Mart 2010 07:09

Denildiki: Günahlarını itirafta sadık olanlar, yalan batıl özürlerle özür beyan etmeyenler. Denildiki –beraber- kelimesi, -min- kelimesi manasınbdadı, mana: Sadıklardan olun.

SA'Dİ TEFSİRİ 1/355

“**Sadıklarla beraber olun.**” Sözlerinde, fiillerinde, hallerinde sadık olanlar ki; bunların sözleri amelleri ve halleri ancak doğru olur, tembellikten ve gevşeklikten uzak olur, kötü maksatlardan arınmış olur, Salih niyet ve ihlasa şamiş olur. Zira doğruluk –birre- takvaya götürür, takva da cennete götürür.

SÜLEMİ TEFSİRİ 1/291

Bazıları derki: Hak yol üzere mukim olanlarla birlikte olun. Bazıları da şöyle dedi: Gizlide, aşikarede, zahirde ve batında halleri razı olunmuşlarla birlikte olun.

Ebu Süleyman derki: Sıdk ve safa üzere sohbet –arkadaşlık-, sadakat yolu üzere sabit ve kaim oldukları müddetçe, arkadaşlık yapanlardan bütün illetleri giderir. Zira Allahu tealşa “Sadıklarla beraber olun” buyurdu.

ŞA'RAVİ TEFSİRİ 1/3765

“Sadıklarla beraber olun” Yani: Onlara katılın, onların beraberinde olursunuz, onlarla beraber olduğunuzda, sizden sonra gelenler sizi de sadıklarla beraber bulurlar.

TABERİ TEFSİRİ 14/558

Kelamın manası: Dünyada Allahtan sakınmakla, ahirette sadıklarla beraber olun.

FAHRUR RAZİ TEFSİRİ – TEFSİRİ KEBİR 1/2308

İlk mesele: Allahu teala mü'minlere sadıklarla birlikte olmayı emretti. Sadıklarla beraber olmak ne zaman vacib olur. O halde mutlaka sadıkların her vaikte mevcut olması gerekli oldu. Bu durum da herkesin batıl üzerine ittifakını imkansız kılar. Herkesin batıl üzerine ittifakı mümkün olmadığı kesinleşince, o takdirde üzerinde ittifak ettikleri şeyin hak olması gerekli oldu. Bu da içma-ı ümmetin huccet olmasına delalet eder.

Şöyle denilirse: “Sadıklarla beraber olun” kavlinden maksad, -sadıkların yolu üzere olun-manası murad edilmesi niçin caiz olmasın?

Yazar Rehnüma

Pazartesi, 08 Mart 2010 11:54 - Son Güncelleme Perşembe, 11 Mart 2010 07:09

Cevab: Şu emir, sadıklara muvafakat emridir, onlardan ayrı olmaktan mendir. Bu ise, sadıkların mevcudiyetini gerektirir. Vacibin ancak kendisiyle tamam olduğu şey de vacibtir. Bu ayet, sadıkların mevcut olduğuna delalet eder.

Sadece onların yolu üzere olmak yeterlidir denilirse, deriz ki bu, delil olmadığı halde ayetin zahirinden dönmektir.

Bu emir sadece Nebi s.a.v zamanına aittir denirse, bu iddia birkaç yönden batıldır deriz:

Evvela: Tevatürle sabittir ki Muhammed s.a.v in dinindeki emirler kıyamete kadar bakidir. O halde bu emir de bakidir.

İkincisi: Emir sıygası bütün vakitlere tenavul eder. Zira ondan bazısını istisna edebilmek sahihtir.

Üçüncüsü: Ayetin lafzında muayyen vakit zikredilmeyince, ayeti bazısına hamletmek kalanlara hamletmekten daha evla olmadı. Hiçbir vakte hamletmezsek boşa gitmiş olur ki bu da batıldır. Veya tüm vakitlere hamledilir ki asıl matlub budur.

Bu emirle muayyen kişi ve zaman kasdedilmediği sabit olunca, sadıklarla birlikte olma manasının her yönde umumi olması da sabit olur.

KUŞEYRİ TEFSİRİ 3/180

Şu halde ey iman edenler sadık Müslümanlardan olunuz ki, halinizin sonu da sadıklarla birlikte olsun. İmanda sadakat üzere daim olunuz ki, yarın ahirette cennette sadıklarla beraber

Yazar Rehnüma

Pazartesi, 08 Mart 2010 11:54 - Son Güncelleme Perşembe, 11 Mart 2010 07:09

olursunuz. Denildiki sadıklar, evvelki sabikundur (öne geçenler), onlar da Ebu Bekir, Ömer, Osman, Ali r.anhum ve diğerleridir.

Denildi ki; sıdk hallerin nihayetidir. Bu ise sırrın ve aleni olanın eşit olmasıdır.

Sıdk sözlerde olduğu gibi hallerde de olur, bu sıdkın en tamam kısmıdır.

NİSABURİ TEFSİRİ 4/217

Bazı alimler derki, emrin zahiri vucub için olmasıdır. Bütün mü'minler üzerine sadıklarla beraber olmak vacib oldu. Bu da ancak musahabe –arkadaşlık- ile olur. Bir şeyle birlikte olmak, o şeyin mevcut olması ile şartlıdır. Dolayısıyla mutlaka sadıkların mevcut olması lazım gelir.

Bundan sonra deriz ki, Muhammed s.a.v in dininde tevatürle sabit oldu ki, Kur'anda zikredilen teklifler kıyamete kadar ebedidir. Bu emir, sadece Resullullah s.a.v ve ashabı ile savaşlarda beraber olmaya da has kılınmaz, bilakis bundan daha umumidir.

Ekseri müfessirler derki: Sadıklar, Allahın dininde sadık olanlardır. Taatten söz verdikleri şeylerde niyet, söz ve amel cihetinden sadık olanlardır.

RUHUL BEYAN 5/29

Yazar Rehnüma

Pazartesi, 08 Mart 2010 11:54 - Son Güncelleme Perşembe, 11 Mart 2010 07:09

“**Sadıklarla beraber olun**” Birlikte olmak ya suret iledir, bu da sıdk ehline mülazemet (yanlarında olmak) onlarla birlikte oturmak şeklinde olur.

Bir de manevi birliktelik olur ki bu, sırları almak, manevi münasebet elde etmekle olur. O halde sadıklardan biriyle mutlaka irtibat kurmak lazımdır.

RUHUL BEYAN 5/29

“**Sadıklarla beraber olun**” Sadıklar cümlesinden olun, onlarla arkadaş olun. Bu sebeble şöyle denildi;kişi için dinen en güzel kalıcı şeyleri tercih etmesi lazımdır, taki sadık kardeşlerle yardımlaşmış olsun.

RUHUL MEANİ – ÂLÛSÎ TEFSİR 11/56

“**Sadıklarla beraber olun**” Niyet, söz ve fiil bakımından sadık olanlarla. Yani, sıdktan vasıflandıkları şeyle vasıflanmakla. Onlara karışın ki onlar gibi olasınız, yakın olan yakın olduğuna tabi olur.

BU AYETİ AÇIKLAYAN HADİSİ ŞERİFLER VE DİĞER RİVAYETLER

RİYAZUS- SALİHİN ŞERHİ 1/62

Sıdk iki kısımdır: Allah ile beraber sıdk, Allahın kulları ile beraber sıdk.

MİRKATUL MEFATİH 8/21

1-Hadisi kudsinin açıklamasında: **“Onlar meclis arkadaşlarıdır, onlarla oturan mahrum olmaz”** Zikir ehli ile musahabet edenlerin arasında, o niyetle bulunmayanların dahi mağfire-te nail olacağı bildirilmiştir.

Sonra şu rivayet zikredildi: Bazı arifler deki: **“Allah ile beraber olun. Şayet buna güç yetiremez seniz, Allah ile beraber olanlarla birlikte olun.”**

Denildiki hayırlılarla musahabet hayrı getirir, şerlilerle musahabet şerri getirir. Rüzgar gibi ki, hoş koku üzerine eserse hoş kokar. Leş üzerine eserse kötü kokar.

Hasılı kelam musahabet tesir eder, bu yüzden Allahu teala **“Sadıklarla beraber olun”** buyurmuştur. (a.g.e. 14/307)

2-Hazreti Ali'den r.a., Nebi s.a.v in şöyle söylediği rivayet edildi:

“Kişi sevdiği ile beraberdir.” (Ebu Davud)

İbni Kesir pek çok huffaza göre mütevatir olduğunu söyledi.

İbni Kesir başka bir hadiste **“Kim bir kavmi sever, onlarla haşrolunur”** demiştir. (3/521)

Risale-i Küşeyri: 1/145

Allah için mahabbet edenler, dünya ve ahiret şerefini alıp göturdüler. Zira Nebi s.a.v buyurdu:

“Kişi sevdiği ile beraberdir.”

Onlar Allah ile beraberdirler.

Yahya ibni Muaz r.a derki: Mahabbetin hakikatı, cefa ile noksanlaşmaz, iyilikle artmaz. Denildiki: mahabbetini iddia edip hadlerini muhafaza etmeyen kişi sadık değildir.

Kişinin sevdiği ile beraber olması, onun gibi yüksek derecede amel etmesini de gerektirmez. Zira bedevinin –kıyamet ne zaman kopacak?- sorusuna **–onun için ne hazırladın?-** buyuran Resulullah s.a.v, şöyle cevap verdi.

“Allah ve resulünün sevgisi”

.

Bunun üzerine “**Sen, sevdiğinle berabersin.**” Diye cevap vermiştir.

Bunu rivayet eden Enes r.a şöyle demiştir: Müslümanları bu hadisten daha fazla sevindiren bir şey olmamıştır. (İbni Kesir: 8/246)

Riyazus-Salihin üzerine (deliler) 1/372

3- Ebu Hureyre r.a Nebi s.a.v ‘den şöyle rivayet etti: “**Ben, beni zikredenin celisiyim (meclis arkadaşım).**” (Deylemi)

“**Kulum beni zikredib dudaklarını zikrimle hareket ettirdiğinde, ben onunla birlikteyim.**”

(Zerkeşi Durer’de, Beyhakinin rivayet ettiğini söyledi.)

NOT: Dikkat edilirse yukardaki tefsirler ve diğer eserlerin açıklamaları, nerdeyse tamamen zahir ulemasının beyanlarıdır, aynı şekilde birinci delilimizde de böyle yapmıştık. Yani delil olarak zikrettiğimiz ve zikredeceğimiz diğer ayet ve hadisi şerifleri genel olarak İslam aleminde makbul eserlerden aktarıyoruz ki kendimize ait özel eserlerden seçtiğimiz söylenmesin. Tasavvuf ehlinin bu ayet ve hadisi şeriflere çok daha derin ve özel manalar verdiğini, onların eserlerinden bulabilirsiniz. Biz ortak noktaya dikkat çekerek tasavvufi hal ve düşüncelerin tamamen ayet ve hadisi şerif kaynaklı olduğunu ortaya koyalım. Bu temel kaynaklara tabi olup sadık kaldıktan sonra, bunun üzerine tafsilatlı işaret manalarını anlamak kimsenin itirazına mahal olamaz.

Yazar Rehnüma

Pazartesi, 08 Mart 2010 11:54 - Son Güncelleme Perşembe, 11 Mart 2010 07:09

“Her ilim sahibi üzerinde, daha iyi bilen biri vardır.” Ayetini unutmayalım. Her mana herkese açılmaz. Anlaşılamayan hususların düşünmeden inkarı da yakışmaz....

Bu delilimle de salih kişilerden olan Allah dostlarıyla, bedenle veya kalbi -ruhi- beraberlikle birlikte olmaya çalışmak islamın bir emridir. Bu beraberliği sürekli yapma haline rabıta denir. Allahın sevdiğine gönlünü bağlayanın elbette sevdiği ile birlikte olacağı aşikaredir....